

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-10943

Den 27. juni 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 14. marts 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 236 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Spørgsmål nr. 236 (alm. del)

Ministeren bedes udarbejde en oversigt, der land for land viser, i hvilket omfang enkeltstater i EU har indført skrappe regler for uønskede kemiske stoffer og GMO i forbrugerprodukter, end gældende EU-regler formelt tillader, herunder om der er indledt proces imod de pågældende lande fra EU's side. Med "skrappe regler" forstås tiltag der skal sikre forbrugerne f.eks. via nationale forbud eller begrænsninger mod konkrete uønskede stoffer i produkter, national mærkning med advarsler, hvor der ikke er EU-krav herom etc.?

Svar

Miljøstyrelsen har nu modtaget svar fra de adspurgte ambassader i EU (Finland, Irland, Tyskland, Frankrig, Belgien, Nederlandene, Østrig, Sverige, Italien, Polen og England), som har kommet med følgende oplysninger.

Østrig

I Østrig er der indført skrappe regler for formaldehyd (i 1990), pentachlorphenol og aromatiske kulbrinter (PAH) (i 2003, ændret i 2007).

Tyskland

Tyskland har visse regler om formaldehyd, dioxiner og furaner, pentaklorfenolholdige produkter og bioresistente (biopersistente) fibre. Reglerne blev notificeret inden REACH trådte i kraft, og Tyskland mener, at de falder uden for bilag XVII i REACH-forordningen.

Europa Kommissionen har i 2012 indledt en undersøgelse om traktatbrud mod Tyskland, da REACH-reglerne, efter Kommissionens opfattelse, har forrang og Tyskland uretmæssigt stiller mere vidtgående krav. Det er ikke kommet til et sagsanlæg endnu.

Derudover har Tyskland nationale regler om N-nitrosaminer eller indholdsstoffer, der kan omsættes til N-nitrosaminer i legetøj af syntetisk eller natur-gummi til

børn op til en alder af 36 måneder, hvis legetøjet i henhold til sin funktion bliver eller kan forventes at blive taget i munden.

Vedrørende GMO er der i Tyskland ikke strengere regler end på EU-niveau. Dog markedsfører levnedsmiddels-detailhandlen med få undtagelser ikke genteknisk forandrede levnedsmidler, da der ikke er tilstrækkelig forbrugeraccept hertil. Handel med genteknisk forandret foderstof er derimod stærkt udbredt.

Sverige

Sverige har ikke regler, som er skrappe, end hvad gældende EU-regler tillader, men angiver på visse områder at have indført nationale særregler, fx om kviksølv, tatoveringsfarver, bisphenol A og formaldehyd i spånplader. Hidtil har ingen af de nationale særregler ført til proces ved EU-domstolen.

England

England har ikke skrappe regler for uønskede kemiske stoffer og GMO'er i forbrugerprodukter, end EU formelt tillader.

Finland

Finland har to dekretter, som er skrappe end EU formelt tillader, vedtaget med henblik på at forbedre forbrugersikkerheden.

Det ene dekret vedrører grænseværdier for koncentrationen af formaldehyd i visse tekstilprodukter. Det andet dekret vedrører tændvæsker for grillkul. Kun trækul tændvæsker med en antændelsestemperatur højere end 55 °C er tilladt på markedet. Herudover kræves det, at indpakningen for væsker tydeligt mærkes med teksten "advarsel!". Ingen af de to dekretter har ført til proces ved EU-domstolen.

Frankrig

Frankrig har visse skrappe nationale regler, hvor EU-reglerne giver mulighed for dette. I disse tilfælde er de nationale regler notificeret i henhold til informations-proceduredirektivet (98/34/EF). Dette gælder fx regler om bisphenol A (stadig i proces), ammoniak og fytofarmaceutiske produkter til privat brug.

Med hensyn til GMO'er i forbrugerprodukter har de franske myndigheder oplyst, at de har forsøgt at forbyde genetisk modificeret majs (MON810) tre gange siden 2008. Forbuddene er dog blevet annulleret to gange tidligere af den højeste domstol i Frankrig, og de behandler i øjeblikket det seneste forbud. Domstolen har bl.a. stillet et præjudicielt spørgsmål til EU-domstolen omkring lovligheden af det første forbud.

Irland

Irland har ikke skrappe regler for uønskede kemiske stoffer og GMO'er i forbrugerprodukter, end EU formelt tillader.

I Irland har man ikke en enkelt instans, der har det overordnede ansvar på området. I stedet er ansvaret spredt ud til flere ministerier og deres underliggende styrelser - bl.a. Miljøministeriet, Sundhedsministeriet og Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri. Ambassaden har oplyst, at besvarelsen skal tages med et lille forbehold, idet ansvaret, som ovenfor nævnt, er fordelt til flere ministerier og deres underliggende styrelser, hvorfor man for at være helt sikker vil skulle indhente oplysninger fra alle disse instanser, hvilket ville være et mere omfattende projekt.

Nederlandene

På visse områder, hvor der ikke gælder fælles EU-regler, arbejder Nederlandene for at bevare det nationale beskyttelsesniveau. For eksempel med hensyn til tatoveringsfarver. Nederlandene har arbejdet ihærdigt for, at disse ikke ville komme til at falde ind under EU's kemikalielovgivning (REACH). Siden 2003 har man haft en streng lovgivning vedr. tatoveringsfarver og permanent make-up, som ikke må indeholde kræftfremkaldende stoffer, såsom carcinogene polycykliske aromatiske hydrocarboner.

Polen

Polen har ikke skrapere regler end EU tillader – Polens love er EU-harmoniseret.

Belgien

De belgiske regler er ikke skrapere end EU-reglerne, når det drejer sig om pesticider, GMO'er og kosmetiske produkter. Belgien har dog strengere regler for biocider, og arbejder for at indføre skrapere regler på området for nano-produkter og syrebaserede produkter til forbrugere. Belgien har ikke været ført for EU-domstolen i forbindelse med de nævnte lovgivninger. Derimod er lovgivningerne blevet notificeret, og – hvor det har været muligt – har Belgien tilføjet Kommissionens anbefalinger.

Italien

Der er ikke generelt indført skrapere regler for uønskede kemiske stoffer og GMO'er. De italienske regler er i overensstemmelse med EU's regler.

Det bemærkes, at der gælder visse nationale særregler for dyrkning af GMO, idet Italien har indført et 18-måneders forbud mod dyrkning af GMO-majs (MON 810). Der er også indført særlige nationale regler for visse materialer, der kommer i kontakt med fødevarer, og hvor der endnu ikke er vedtaget EU-regler på området, herunder for visse kemiske stoffer i keramik, glas, glasur og metallegeringer